

BRASSÓI LAPOK

Főszerkesztő: SZELE BÉLA dr.

POLITIKAI NAPILAP

Felölsszerkesztő: KOCSIS BÉLA

ÁRA	Az előfizetés ára helyben:	Az előfizetés ára vidékre:	Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:	Előfizetési árak külföldre:	HÍRDETESÉK:	BUKARESTBEN:
3 LEI	Évente 500 lei Félévre 270 Negyedévre 140 Havonta 52 Kézbesítési díj havonta 10	Évente 600 lei Félévre 320 Negyedévre 170 Havonta 60 Kézbesítési díj havonta 10	BRASOV BRASSO, Kapu-ucca 64-66. szám Telefonszámok Szerkesztőség 177 Kiadóhivatal és nyomda 82. sz.	Évente 800 lei Félévre 500 Negyedévre 250 A portó díjak emelése esete az előfizetési díj emelésének jogát fenntartjuk magunknak.	Brassó kivételével kizárólag a PUBLICITÉ RADOR, BUCAREST, Strada Berthelot No. 1 vagy annak fiókjai vesznek fel. APRÓHÍRDETESEK közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők vagy bármelyik bizalmas postai fiókba is leadhatók.	4 LEI Vasárnap 5 LEI

XXX. EVFOLYAM.

BRASOV-BRASSO, 1924. augusztus 30 (Szombat)

197. SZÁM.

Világpolitika az interparlamentáris unióban

Heves viták a kisebbségi jogok körül - Berzeviczy Albertet a kongresszus alelnökévé választották

BRASSÓ, augusztus 28. Az interparlamentáris unió berni gyűlésén a kisebbségi probléma domotál. És ebben a problémában is az utód-államokban élő magyarság ügye. Egyes szónokok úgy akarták feltüntetni a kisebbségek panaszait, mintha azok magyar irredenta akció mesterséges nyilvánulásai volnának. Mi legjobban tudjuk, a saját hősrünkön, a saját kulturánkon, hogy nem azok. És a magyar delegátusoknak nem volt nehéz öt nyomban visszautasítaniok és megcáfolniok ezt az alap-talan vádat. Nem a magyar irredenta gyártja a magyar kisebbségek panaszait, hanem e panaszok kelthetnek olyan indulatokat, melyek tiltakozást jelentenek a mostani bánásmód ellen.

Az interparlamentáris unió hangulata bizonyoságul szolgált rá, hogy a kisebbségek sérelme immár világprobléma, melyet sem elusztatni, sem megnyomortani nem lehet. S ha a népszövetséget ma még nem mutat is elég fogékonyságot a kisebbségek védelmére, jogaik megóvására, az események sürgőssé fogják tenni passzív magartást abbahagyását. Az elnyomott pártfogójából az elnyomottak védőjévé kell válnia, ami eredeti és törvényszerű feladata.

Az interparlamentáris unió legújabb eseményeiről az alábbi táviratok szólnak:

BERN, augusztus 28. Az interparlamentáris unió tagjai között kellemetlen feltűnést kellett a kisanantálamaiból kiküldött képviselők ama beállítására, hogy

a nemzeti kisebbségek elégedetlenségét az általános magyar irredenta keltette fel.

A magyar kiküldötték tárgyalásgos nyugodtsága, melyet ezt a vádat fogadtak, a legjobb benyomást kelte.

Juvara román kiküldött a gazdasági világpolitikai árszóról tárgyalásokba váratlanul politikai emeletre került, panaszt emelve az általános erdélyi magyar irredentizmus ellen, a mit fényképekkel és okmányokkal is igazolni akart.

A gyűlés elnöke Juvarát félbeszakította, és figyelemztette, hogy maradjon a tárgynál.

Az elnök tárgyalgosságának köszönhető, hogy Brassozy cseh delegátus csupán a cseh politika általános vonalait vázolta.

Dragomirescu román delegált ismét törőnelmi kérdésekről kezdett beszélni, mire Berzeviczy Albert, Dragomirescu vádjaira azonnal energikusan reflektált és kijelentette, hogy a vádaskodás politikája semmiképpen nem mozdítja elő a népek szolidaritását.

Szerényi felszólalásában az állítólagos román bizonyítékokat ártalmatlan magánokmányoknak minősít. A magyar kormány

bármikor készen áll, hogy korrekt magyarázatot a népszövetség előtt adjon.

A kisanantál delegátusai terjesszék a kérdést a népszövetséghez.

BERN, augusztus 27. Az interparlamentáris unió háromnapos világpolitikai vitája kedvező zón színen tün-tette

fő a kelet-európai új államok kisebbségi politikáját. Grabeiz cseh delegátus a kisebbségi támadások elől azzal zárkozott el, hogy

az új államoknak egyelőre még időre van szükségük, s csak majd később szentelhetnek több figyelmet a kisebbségek ügyének.

Dembinczy lengyel és Stefani olasz delegátusok békés szellemben nyilatkoznak.

A kisebbségek elnyomása ellen a szónokok egész sora szólalt fel. Legelőször Lukács György magyar delegátus, akinek nagyszabású beszédét általános rendkívüli figyelemmel hallgatták. A kongresszus tagjai a szónoki emelvény köré tömörülve hallgatták és nagy tapsal fogadták ama kijelentését, hogy Magyarország mindenkor öröködni fog elvesztett fiainak jogait a népszövetséget a jogsérelmekre figyelmeztesse.

A csehországi németek sérelmeit gróf Leibu és Medig képviselőik és Heller szenátor tolmácsolák. Őva intették a nemzetközi közvéleményt, nehogy közömbös maradjon a kisebbségi jogok elközbizásával szemben, mert

a kisebbségek panaszaiiban a béke kockázatalának veszedelme rejlik.

Egyébként valamennyi szónok helytelenítette, hogy az interparlamentáris unió keveset foglalkozik a kisebbségek helyzetével.

BERN, augusztus 27. Az interparlamentáris unióban a magyar delegátusok nagy tiszteletnek örvendenek. Ennek a nyilvánvaló bizonyossága az is, hogy Berzeviczy Albertet, a magyar csoport elnökét a kongresszus alelnökévé választották.

A magyar gazdasági javaslatok.

Szerényi József bárá az interparlamentáris unió megbízásából beterveztette jelentését a világ gazdasági szolidaritásának s nemzetközi kereskedelmi összeköttetésének kérdéséről.

Szerényi szerint a háboru, majd az ezt követő béke irtózatossá romboltatott véghez gazdasági, szociális és kulturális ére. Megszakadtak a nemzeteket összekötő kapcsolatok.

Főleg a legyőzött országokban szembeszökő a kórházak, betegédelmi intézmények, orvoslétszám csökkenése s a halandóság megnövekedése. A szolidaritás hiánya azonban csakhamar érezhetővé vált a győztes államokban is. Ennek részben az az oka, hogy ez államok a háboru után mereven elzárkóztak, ami gazdasági szempontból érthető, megokolatlan.

A leomlást megelőzte a békekongresszusnak az a határozata, amely századok alatt kialakult hatalmas gazdasági egységeket új alakításokra használt fel. A legnagyobb baj az, hogy a közép- és kelet-európai államokat nem fűzték össze gazdasági vármegységbe. Ez azonban elérhető volna a különböző pénznemek árfolyamának arány alapszabására általános statisztikai adatokat közölve, a békeszerződésekkel elő-

idézett pénzügyi, gazdasági katasztrófát, amely

a győztesek jólétét is kockáztatja,

hiszen a nemzetek nemcsak szellemileg, hanem gazdaságilag is egymásra vannak utalva. Így a gazdasági krízist Amerika s m. g. z.

Ha vissza akarunk térni a békeállapothoz,

a népek között helyre kell állítani a gazdasági kapcsolatokat.

Csak olyan nemzetközi kereskedelmi politika lehet gyümölcsöző, amely számol az államok különleges érdekeivel, azonban nem tűri el, hogy e külön érdekek meggátolják a kereskedelmi szerződések megkötését.

Berlinben kevés a remény a kibontakozásra

A nacionalisták nem fogadják el a Dawes-tervezetet - Véres verekedés a Reichstagban Herriot parlamenti győzelme

BERLIN. A francia törvényhozás már végzett a londoni konferencia határozataival s a parlament tanácskozások nyomán Poincarének és nacionalistáinak éles támadásai ellenére győzedelmesen került ki a kaoszából, amely a békének legalább ideiglenesen való megőrzéséért folytatott. Francia részről a londoni szerződés aktáit most már lezártaknak tekinthetjük.

Annál zavarosabb most a helyzet Németországban. A birodalmi gyűlés még nem készült el a londoni határozatokkal kapcsolatos törvényjavaslatokkal, s a ma érkezett zavaros táviratok sem nyújtanak tiszta képet arról, hogy mit lehet várni a német törvényhozástól. Az idő pedig sürget: a m. g. z. podások erre mében augusztus harmincadikán alá kell írni a londoni jegyzőkönyvet, s e napig feltétlenül végeznie kell a német birodalmi gyűlésnek a törvényjavaslatok leárgyalásával. A jelek arra mutatnak, hogy békés megérkezéssel a javaslatokat harmadik olvasásban sikerül majd - épen az utolsó pillanatban - elfogadtatni, ha csak zavarólag nem hatnak majd közre olyan jelenségek, amelyeknek tegnap volt színhelye a német birodalmi gyűlés.

Vihar a Reichstagban.

A birodalmi gyűlés tegnapi ülését ugyanis példátlan bozrány zavarta meg. Mielőtt a Dawes-javaslat második olvasására rátértek volna, az egyik kommunista képviselő az indítványozta, hogy bocsássák szabadon a fogvatartott kommunista képviselőket, s engedjék be a tanácskozáshoz a kiiltotakat. A birodalmi gyűlés az indítványt elutasította, mire az indítványtevő azt kérte, hogy indítványát külön vegyék fel napirendre. Az elnök kijelentette, ezt csak abban az esetben rendelheti el, ha az ellen senkisémet jelent bevető. Erre Brodarf demokráia közbekiáltott:

— Nem járulok hozzá!

A közbekiáltásra mintegy tíz kommunista felugrott helyéről, s a demokráia pártjai felé indul, hogy Brodarfot inzultálják.

A szociálisták a demokráia védemere felsorakoztak, általános verekedés fejlődött ki, a visszataszító jelenségek egymást érték, a képviselők közül mentek egymásnak. A verekedés tíz

Beterjeszti határozati javaslatát, a mely szerint az első lépés, hogy az államok rendes kereskedelmi forgalmi szerződéseket kössenek egymással az egyenlő elbánás alapján s

a forgalmat gátló eddigi korlátozásokkal szüntessék meg.

A második teendő, hogy a jelenlegi vámjelarást alapos revizió alá vegyék. A harmadik intézkedés, hogy a vasúti és hajóforgalomban egységes árfolyam mellett közvetlen tarifákat léptessenek életbe. A negyedik lépés, hogy az utlevélkényszt szüntessék meg.

A konferencia felhívja a résztvevő nemzetek csoportját, hogy országaikban így irányban működjenek.

perceig tartott. Brodarf véres sebeket kapott, ugyszintén az egyik kommunista is, a többiek könnyebben sebesültek meg.

Az elnök tehetetlenségében elhagyta az elnöki széket, jelezve, hogy az ülést felfüggesztette. Szünet után a ház nevében az elnök megbízottakozásának adott ki fejezést a törőntekért, s az ülés további folyamán is óriási izgalom uralkodott.

A vihar után az elnök Epstein és Gruber kommunistákat kizárta az ülésről, ezek azonban az elnöki felszólításnak nem akartak engedelmesskedni, s az elnök kénytelen volt őket rendőri őrviselőkkel kivezetetni. Közben a kommunisták az Internacionálét énekeltek.

A birodalmi gyűlés ezután áttért a londoni egyezményre vonatkozó törvényjavaslatoknak második olvasása után elrendelt szavazásra. A bankiörvényl

249 szavazattal 171 ellen egyeztető szavazással fogadják el. A váu törvény melet 248, ellene pedig 174 szavazat esett.

a kerettörvényt hasonló arányban fogadják el. Holnap sor kerül a törvényjavaslatok harmadik olvasására.

Ebert és a londoni határozatok.

A birodalmi kancellár ma megjelent Ebert elnök előtt, s jelentést tett a politikai helyzetről. Megálapítható, hogy Ebert és Marx között a legelőszó az összhang. Az elnök a londoni megálapításoknak augusztus harmincadikán törőné aláírásához megadta hozzájárulását, s felfogása megegyezik a kancelláréval abban a tekintetben, hogy

a megállapodások aláírása az azal a kötelezőséggel jár, hogy a kormány mindegyik parlamentáris törődeléget kiaknázzon a szakértői jeen és keresztyvitéhez szükséges törvények meghozása céljából.

Az elnök kijelentette, hogy

elhatározott szándéka a birodalmi gyűlés felosztatása, ha a

A lej Zürichben nyitaskor 2.55

1944. 11. 14. 1944. 11. 14. - 1944. 11. 14.

HIREK

Szombat, augusztus 30.

Katolikus naptár: Róza.

Protestáns naptár: Róza.

Görög naptár: augusztus 17. Miron vértanu.

Izraelita naptár: 5684. Ab 30. Szabbath: Ra'h.

A nap kel 5 óra 35 perckor, nyugszik 18 óra 56 perckor.

Ujhold: 10 óra 37 perckor.

Részleges napfogyatkozás: Látható Grönlandban, Norvégia, Svédország, Finnország, Oroszország és Szibéria északi részén, Kelet-Kínában, Koreában, Japánban, valamint az északi sarkvidéken. Időjárás: Enyhe idő, nyugatról borulással később esővel.

A halott

Ott fekszik egy összetört kocsi romjain. Lehúzott cipőjén két nagy vérfolt. Csikos-harisnya lábát mereven nyugatja a deszkán. Az arca csupa nyugalom, sápadt, mint a téli ég. Semmi sebesülés nem látszik rajta, csak a szája szélén remeg egy pontnyi véresepp. Körülötte zápos tömeg tapogatja a kisiklott vonat kocsijait, felkiáltások, szörnyűkiáltások, sajnálkozások hangzanak; távolabb valaki egy vasúti katasztrófát mesél el és nagyokat nevet hozzá, mellette egy nő hisztérikus mozdulattal takarja el arcát a fel-sóhaj.

A halott pedig merev szemével a tengerkéék égboltot nézi. Titokzatos a nézése, s az ajkán az emberfeletti tudások mosolya. Vonz ez a mosoly. Közlebb lépek hozzá s ezer gondolat nyargal végig rajtam. Vajjon mit rejti ez a viaszarc, mit jelent ez csodálatos mosoly? Miért is fekszik tulajdonképpen itt, mikor egy félórával ezelőtt még él, mosolygott, beszélt és akart? Vajjon látja most önmagának földi mását és mosolyog az én együgyűségemen, hogy merev volt arca az életent-tuli titok labirintusait fűrkészem?

Ezer kérdés felelet nélkül. A holt férfi hallgat. Körülötte lüktet az élet, emberek mozognak, sárga buzabálák lengnek a szél, egy pacsipta trillálját hallom a messzeségből, de ő nem látva, nem hallva mereven fekszik a deszkán, mint a Titkok csodálatos szobra.

(A brassói állampolgárok listája.) Tegnap tudósításunkban ez a passzus is foglaltatott: „A bizottság még most is vesz fel egyeneket az állampolgárok listájába.” Ez tévedés, mert a törvény által kiszabott harminc nap alatt az állampolgárok névjegyzékébe senkisé nem vehető fel többé. Azonban még mindig alkalm van rá, hogy az érdekeltek a brassói illetőség megszerzése iránt lépéseket tegyenek, s az illetőséget megszerezvén, kérelmezzék az állampolgárok sorába való felvételüket.

(*) „Arvák a viharban.” Augusztus 31-én mutatja be a Modern Mozgó.

(Még mindig nem rendezték az ünnepnapok kérdését.) Nagyváradról jelentik: az ünnepnapokra elrendelt munkaszünet kérdése még mindig rendezetlen egész Erdélyben. A hány város, annyiféle élepen értelmezik az erre vonatkozó rendelkezést és így áll elő az a furcsa helyzet, hogy egyik városban ünnepelnek, a másik helyen azonban dolgoznak. Így történt ez a tegnapi ünnepnap is. Nagyváradon szigorú vasárnapi munkaszüneti rendeletet el, mire a kereskedők küldöttségileg keresték fel a csendőrprefektust és kérték, hogy engedje meg az üzletek kinyitását, ami delelőtti tíz órakor meg is történt. Kolozsváron ugyancsak munkaszünetet velt elrendelve, azonban az itteni küldöttség már nem volt olyan szerencsés, mint a nagyvárad, mert a prefektus kijelentette, hogy egy miniszteri rendelet értelmében rendelte el a munkaszünetet és azt visszavonni nincs módja. Erre a kereskedők az iparkamrárt kérték fel interencióra, mely a késő déli órákban intérvénál. Is a rendőrprefektusnál, de a délutáni órákban még nem tudják az eredményt és az üzletek tovább is zárva maradtak. Erdély többi városaiban nem volt munkaszünet.

(Külvonatok az Avram Jancu ünnepére.) A csehi Avram Jancu ünnepére Bukarestből ma pont a külvonatok indulnak. Egy ilyen vonat megy Kőrösbanáig autok részére, ezenkívül indul minden reggel egy személyvonat is.

(Külvonatok az Avram Jancu ünnepére.) A csehi Avram Jancu ünnepére Bukarestből ma pont a külvonatok indulnak. Egy ilyen vonat megy Kőrösbanáig autok részére, ezenkívül indul minden reggel egy személyvonat is.

(Külvonatok az Avram Jancu ünnepére.) A csehi Avram Jancu ünnepére Bukarestből ma pont a külvonatok indulnak. Egy ilyen vonat megy Kőrösbanáig autok részére, ezenkívül indul minden reggel egy személyvonat is.

(Külvonatok az Avram Jancu ünnepére.) A csehi Avram Jancu ünnepére Bukarestből ma pont a külvonatok indulnak. Egy ilyen vonat megy Kőrösbanáig autok részére, ezenkívül indul minden reggel egy személyvonat is.

(Külvonatok az Avram Jancu ünnepére.) A csehi Avram Jancu ünnepére Bukarestből ma pont a külvonatok indulnak. Egy ilyen vonat megy Kőrösbanáig autok részére, ezenkívül indul minden reggel egy személyvonat is.

(Külvonatok az Avram Jancu ünnepére.) A csehi Avram Jancu ünnepére Bukarestből ma pont a külvonatok indulnak. Egy ilyen vonat megy Kőrösbanáig autok részére, ezenkívül indul minden reggel egy személyvonat is.

(Külvonatok az Avram Jancu ünnepére.) A csehi Avram Jancu ünnepére Bukarestből ma pont a külvonatok indulnak. Egy ilyen vonat megy Kőrösbanáig autok részére, ezenkívül indul minden reggel egy személyvonat is.

(Külvonatok az Avram Jancu ünnepére.) A csehi Avram Jancu ünnepére Bukarestből ma pont a külvonatok indulnak. Egy ilyen vonat megy Kőrösbanáig autok részére, ezenkívül indul minden reggel egy személyvonat is.

(Bethlen István gróf magyar miniszterelnök kitüntetése.) Budapesti távirat: A M. T. I. jelentése szerint a kormányzó kéziratban adta tudtára Bethlen István gróf magyar miniszterelnöknek, hogy több mint háromszázötven miniszterségeért és más nemzeti szolgálataiért, végül Magyarország szánálása körül kifejtett államferfiúi működéséért a magyar érdemkereszt nagykeresztjével tüntette ki. A kézirat hangsúlyozta, hogy Bethlen az első, aki ezt a kitüntetést megkapta.

(Felmentették állásától a kolozsvári egészségügyi igazgatóság főnökét.) Kolozsvárról jelentik: Annak idején egy marhakereskedelmi ügylet kapcsán szerepelt lapunk hasábjain Muresan Emil, a kolozsvári egészségügyi főnöknek a neve, aki ellen az ügyesség több konkrét vád alapján vádat is emelt. Az ügybe beleszólt az egész ügy és a fegyelmi vizsgálmány is és Muresant idegenesen fe foggeszték állásától. Közben az ügyesség előt tisztázta magát, mire megszüntették ellene az eljárást, s épen ezért kellett meglepetést a Monitorul Oficial ma megjelent híre, hogy a miniszter Muresan Emilt végleg felmentette állásától.

(*) („A két árva“), „Arvák a viharban“ ma is a legnagyobb színpadok irodalmi értékű, ragyogó ékességű műsor darabja, mint film a legjobb és legnagyobb alkotások közé tartozik, 31-én mutatja be a Modern Mozgó.

(Az állami nyugdíjasok fizetésének rendezése.) Nagykárolyi tudósítónk jelenti: Szatmármegye nyugdíjasai négy osztályra oszthatók, melyek közül az első osztályba azok tartoznak, akiknek a nyugdíjukat a megye fizeti. A nyugdíj fizetéseket most elszámolja a pénzügyi igazgatóság és ezután rendszer utalvánnyal fizeti ki a nyugdíjasokat.

(Halálozás.) Homonnay Gyula nyug. államfőnök, presbiter helye hó 27-én rövid szenvedés után meghalt. Temetése a református temetőbe folyó hó 29-én délután 4 órakor lesz. A ref. egyház kéri a presbiteriumának tagjait testületileg megjelenni a temetésen a közokmány halottas házánál.

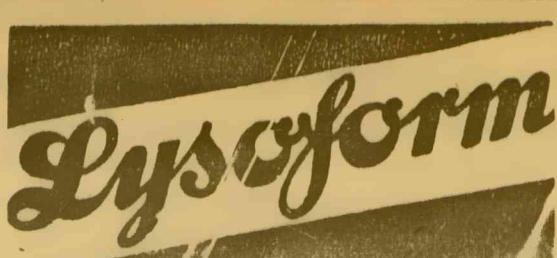
(Kézrekerültek a Kovács ékszerész betörői.) Nagyváradról jelentik: Megemlékeztünk már arról a vakmerő betörésről, amelyet Kovács János Rákóczy-uccai ékszerésznél követtek el, a kitől 150.000 lej értékű ékszert raboltak el. Deák rendőrkapitány két detektívvel azonnal megkezdte a nyomozást, amely sikeresen végződött. Letartóztatták ugyan is Szabó Lajos 22 éves napszámost és a vele összeköttetésben levő Darvas János foglalkozás nélküli egyént. Nemsokára a nagyváradi csendőrség átiratot kapott Debrecenből amelyben értesítették, hogy a debreceni rendőrség letartóztatta Agoston Lajos 22 éves csavargót, akinél igen sok ékszert találtak s akitől azt gyanítják, hogy a nagyváradi rablás részese. A rendőrség azonnal kihallgatta Szabót és Darvasat, akik bevallották, hogy Agostonnal együtt voltak a betörésnél, de csak Agoston követte el egyedül a tetőt. A két embert a rendőrség átadta az ügyességnek, ezenkívül megindította a tárgyalásokat Agoston kiadása iránt. Darvas és Szabó sz. Hásadórtje ellen orgazdaság címén megindították az eljárást.

(*) Szabászművészet divatlapok legújabb számai megérkeztek a Brassói Lapok könyvosztályába. Die Schöne Wienerin 30 lej, Record 30 lej, Perfekte Mode 40 lej. — Megrendelhető utólevéllel vagy a pénz előzetes beküldése mellett. Vizonteladónak megfelfoldó rabattot adunk.

(Revideálják a gyárak munkásait.) Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári központi munkügyi felügyelő megkezdte a kolozsvári ipari és kereskedelmi vállalatok alkalmazottainak pontos felmérését annak a munkügyi miniszteri rendelkezés alapján, mely az idegen munkások revízióját elrendeli. Az ellenőrzésnek az a célja, hogy helyet biztosítson olyan román munkások számára, akik munka nélkül vannak.

(*) „Arvák a viharban.” Augusztus 31-én mutatja be a Modern Mozgó.

(Jopp.) Kanadában, Point Grey drótnál táviró állomásán augusztus 22-én éjjel nagyvesszős feladást kaptak ismeretlen lónusban, ezzel a végződéssel: Jopp. Mivel az éjszaki jélek semmiféle földi távirójelekkel nincsenek összehangban, a kanadaiak azt hiszik, hogy a joppos feladást a Mars-csillagból küldték.

(Sokba kerül az ingyenföld.) Nagykárolyi tudósítónk jelenti: A múlt évben a listába felvett házhelyigényjogosultaktól beszédtek a kimérési munkálatok mérnöki díjait. A mérnökök ezért a pénzért úgy dolgoztak meg, hogy most, a kiosztások alkalmával egyszerűen rámutattak egy nagyobb területre, kiválasztottak husz-harminc igényjogosultat és egydarabban átadták nekik a földet, hogy osztozzanak meg rajta. Az igényjogosultak kénytelenek voltak a mérnöki munkát még egyszer, sokkal alaposabban megfizetni, hogy rendszeren kimérjék mindenkinek az őt megillető házhelyet.

(Szatmármegye csökkenti a román lapoknak adott szubvencióját.) Nagykárolyi tudósítónk jelenti: A megye számvevősége most dolgozik a jövő évi költségvetésen. Az új költségvetésben redukálják a román lapoknak ezelőtt adott szubvencióját és ezzel szemben sokkal többet fordítanak a hadiözvegyek, hadiárva és szegények segélyezésére. Ideje volt, hogy Szatmármegye utat mutasson azoknak a megyéknek, amelyek a hadiárva és özvegyek pénzéből szentelnek a román lapokat. Szatmármegye költségvetése szerint a megye jövő évi háztartása közel tizenkétféle lejbe fog kerülni.

(*) („A két árva“), „Arvák a viharban“ című film főszerepelt: Lilian és Dorothy Gisch a legszebb filmszínésznők játszó. D. W. Griffith mesteri rendezése olyan mozi esemény, amelyet hosszú idek óta nem megláthattak.

(Szénnél égetett gyermek.) Kismajtényből jelentik: Kis Péter kismajtényi napszámos és fél sége három éves gyermekre ruzárták kunyhójuk ajtaját és munkába mentek. A kunyhó eddig ismeretlen okokból kigyulladt és a gyermek bennégett.

(Magát is felakasztotta a hóhér.) John Ellis, az angol hóhér, aki 28 éven át 200 akasztást teljesített, s csak nemrég ment nyugalmába, pár nappal ezelőtt idegrohamában magát akasztotta fel. Ezuttal kivételesen azonban rosszul végezte a munkáját, mert még idejében levágták a kötéltől.

Csavargó

Állt az uccán, züllött, rongyos fatyúja az életnek és az eget bámulta. Az égről a céglablakra nézett (keserű, büns dac játszott az ajka körül) és az emberekre, akik az uccán siettek, vagy sétáltak dolguk és módjuk szerint.

Két rendőr, egyszerű, rendes emberek egy társát hozták, a tíz fején terdén állt a sapka, kezét zsinórral kötötték össze a polgár rend őrei, a rendőrség felé viték, lopott, vagy gyilkolt, nem lehetett a szeméből kiolvasni.

A csavargó nézte a menetet, Sze me előt megjelent a fogda (de soknak volt már kvarietyosa), az ügyesség, a ruha, amit hamar kaphat, körülnézett, és megállapította gyorsan: szabadon, talán mégis sokkal jobb.

Fütylenkelt egyet, a rendőrök felé fordult és gunyosan, öngennyval is talán, nem hangosan és illő szerényen oda szólt:

— Te Jani... Ugyan... hová viszed azt a két rendőrt?

Nevelet egyet, idegesen kicsit és gyorsan megindult az ellenkező irányban.

(*) Olyan dő benetes megrázó erővel egyetlen egy filmben sem látta végig sörörni a francia forradalmat, mint a „Két árva“, „Arvák a viharban“ című filmben 31-én mutatja be a Modern Mozgó.

(Tovább folyik a vizsgálat Erzberger gyilkosainak ügyében.) Budapesti jelentik: A vizsgálobíró a jövő héten újból foglalkozik az Erzberger ügygel és tovább folytatja a személyazonosság megállapításának munkáját, annak megállapítására, hogy Förster ellen Budapestben, vagy más helyen nem folyik-e eljárás. A nyomozással kapcsolatban a belügyminiszter felhatalmazást adott Nádassy főkapitánynak, hogy az Esti Kurir ellen a rágalmozási port megindítsa.

Szeptember 1. Felhívjuk tisztelt előfizetőink figyelmét erre a dátumra, Kérjük azokat, a kiknek előfizetése ezen a napon lejárt, hogy előfizetésük megújításáról idejében gondoskodjanak, nehogy a postai késedelmes kézbesítése miatt a lapköltség megakadjon.

Előfizetési árak vidékre:	
Egy évre	600 lej
Félévre	320 lej
Negyedévre	170 lej
Egy hónapra	60 lej
Tisztelettel:	
A Brassói Lapok kiadóhivatala.	

(A háttálan vendég.) A napokban Lázár Sándor felbőbányai munkához egy szánalmas kinézésű fiatalember állított be, aki magát állásnélküli pincérnek mutatta be és éjjeli szállást kért. Kérését a sohase látott fiatal embernek teljesítették, sőt vacsorát is adtak neki. Reggel aztán, mikor a házaspár munkába ment, a fiatal ember saját rongyos öltönyt, szál-lisadójának fekete ruháját magára öltötte, fehérneműt, elpőcs bűcsut vett a kapufelől. A kár meghaladja a tízezer lejt.

(Rablótámadás Sikárlón.) Nagybánya vidékét állandó rettegésben tartják katonafegyverrel felszerelt rablók. Bldár és az ettől északra fekvő területek erdei és rengetege isok katonaszökevényt rejtgetnek, kik egész Büközddig állandóan veszélyeztetik a közbiztonságot. Néhány nappal ezelőtt a Gíroldi-bánya igazgatóját, Apostolul támadták meg lakásán, mely egyedül áll a fővölgybe, Sikárló községen kívül. Nyolc rabló Manlicher puskákkal felszerelve jelent meg az igazgató lakásán és belőttek az ablakon, mire az igazgató revolverével utasította vissza a támadást. A rablók vállalkozása sikertelen volt ugyan, de ezt bármikor megismételhetik, mert a csendőrség létszáma a nagy kiterjedésű területen csekély és a lakosság, mely védekező eszközökkel meg van fosztva, tehetetlenül áll. Alapos tisztogatás kellene ezen a vidéken, mert a katonaszökevények bandává alakultak s állandóan veszélyeztetik az embereket.

(Az Erdélyi Román Sajtószindikátus sorsjátéka.) amely a belügyminiszterium 12285—1924. számú rendeletével engedélyezett, a belügyminiszter engedélyének megfelelően 1925. február 16-ára halasztott el, miután az eladásra előhelyezett sorsjegyekért járó összeg még nem folytak be. Az eddig eladott sorsjegyek az 1925. február 16-án tartandó húzásra érvényesek maradnak, s a fenti dátumig újabb rendelkezések eszközölhetők az Erdélyi Román Sajtószindikátusnál (Kolozsvár). Tíz darab sorsjegy ára 20 lej.

(Uj ügyvédi iroda.) Witting Alfréd dr. ügyvéd ur f. é. szeptember 1-jén a Falk Hermann dr. ügyvéd urral közösen vezetett irodájából kilép és ezen napon saját irodáját Kapu-pocsa 44 szám alatt megnyitja.

MODERN MOZGÓ Aki szívvel akar kacagni, aki kellemesen akar két órát eltölteni, az meg fogja nézni a Pat és Patachon 10 felvonásból álló vígjáték-műsort, amit ma, péntek n és szombatonként a Modern Mozgó. Színre került: „Hamlet a leány nevelőin. ézetben” és a „Hetedik menyország” művészságos vígjátékok. Vasárnap esemény számba menő szenzációk filmujárlás: „Arvák a viharban” bemutatója és sz. Vasárnap délelőtti nagy gyermekelőadás.

Apolló mozgó „Jack, a gyújtogató” c. film az Apolló Mozgóban óriási derűtséget kelet minden este. A csodamajom tökéletes játékaival megbayöl a közönséget. A három felvonásos Corlie és Társas pikáns francia vígjáték is nagy tetszést keltett. Vasárnapról kezdve bemutásra kerül: „Az Apocalypsis négy lovasa”. Főszerepben Rudolf pho Val-nano, aki Európa és Am. rika közönsége egy csapásra a szívébe fogadott. Valentinót, aki a „Sejk” és a „Vérző aréna” c. filmekben felejthetlenné tette magát. A nagy lovas c. film, egyike a legbatalmasabb filmalkotásoknak. New Yorkban, Chicagóban, Bostonban, Detroitban, Los Angelesben, Pittsburgban, Bécsben, Bukarestben, Budapestben több hónapig volt műsoron és mindenütt való ságos harc fejlődött ki a jegyekért.

(*) Sager Irén, zongoraestélye. A fiatal zongoraművész, ki városunk híres zongoristájának, Gmeiner Luise tanítványa, szeptember 4-én tartja hangversenyét. Ez a hangverseny az őszi idény sokatígérő kezdete.

IRODALOM, MŰVÉSZET

Macalik Alfréd kollektív kiállítása

A Brassói Lapok munkatársától.

NAGYVÁRAD. Vasárnap délelőtti nyílt meg Macalik Alfréd kollektív kiállítása, amely az őszi kiállítási szezon erőteljes megindulását jelenti. A nagyváradi festőművészek egyik öntudatosan fejlődő, jellegzetesen markáns egyénisége Macalik Alfréd, aki évek hosszú sora óta harcol művészi meggyőződése, legbensőbb hite igazságáért és e harc alatt többször is elérkezett az erdélyi képzőművészet életében is határkövet jelentő stációkhoz.

Macalik Alfréd elsőrangú muzsikus. Tudni kell ezt, hogy piktori törekvéseit megértjük, mert olykor túlságosan mély hangulatok csengenek lelempiről, színeit közül, mintha szordinos hegedűn átszarna egy színes, mély szimfoniát. Ámde ez a sajátos sohasem ár pikurájának, mert ellensúlyozza a nyers erő, amely foltvetésében nyilvánul és festményeinek különleges érdekességet ad.

Amikor 1919-ben először kiállított, mint poltrát és csendéletfestő mutatkozott be. Azóta megnyíltak lelke előtti a szabad természet szépségei és akkor boldog, ha Barátka, Felsőbánya vagy a Körösvölgy hegyei között borongó hangulatakat veheti vászonra.

Mostani kollekciója — amelynek gazdag anyagát Erdély nagyobb városaihoz be fogja mutatni — nagyrészt ezeken a festői vidékeken festett tájképekből áll, amelyek között egy eredeti japán csendélet és sok figyelemre méltó ceruzarajz van. A művész már a vasárnapi megnyitáson megindult a Macalik u., szépségekben gazdag képei nagy sikert arattak.

TANÜGY

Fogaras, 1924. augusztus 25-én.

A fogarasi református egyházközség kormányhatósági engedéllyel felállított polgári iskoláját továbbra is fenntartja.

Felvétnének az I—III-ik osztályokba protestáns vallású leányok és ha kellő számban jelentkeznek a külön szekcióra: fiúk is. (Más vallásúak csak akkor vehetők fel az I—III. osztályokba, ha arra személyenként nyernék engedélyt a minisztériumtól.) A IV-ik osztályba bármely vallásúak is, akik eddig is ide jártak. Fizetendő egész évre beiratási, nyugdíj, intézeti, stb. díjakban együtt 100 lej. Tandíjban és iskola fenntartói díjban évi: 2100 lej. A 100 lej egy összegben beiratáskor fizetendő, míg a 2100 lej három egyenlő részletben: szeptember, december és március hónapokban.

Vidéki tanulókat is készséggel felveszünk, kik aztán ellátásukat akár maguk szabadon egyes családoknál biztosíthatják, akár ha az iskola révén akarják biztosítani, évi 8000 lej, készpénz, 5 kg. zsir és 200 drb. tojás fizetése ellenében kaphatnak szállást, világítást, fűtést és teljes ellátást mosáson kívül, melyről ki ki maga gondoskodik, esetleg drb. szám szerint vállalkozást vállal az intézet. Az iskola nyitvánossági joggal bír.

Beiratások szeptember hó 15—20-ig, a tanév ünnepélyes megnyitása szeptember hó 21-én, a tanítás kezdete szeptember hó 22-én reggel.

Fogaras, 1924. augusztus hó 25-én.

A ref. polgári iskola vezetősége.

HAROM LEÁNY

Kis regény.

A NEPSZERU REGÉNY K

regényebb száma

Három fiatal és tapasztalt íróknak a története, akik nagy ábrándokkal a színpályán akarják életük nagy célját megvalósítani. A mindvégig érdekes és billenő regényben mindenkinek kedveztetőbb szórakoztató olvasmányt találja.

ÁRA 12 LEJ.

Kapható minden könyvesboltban, valamint a Brassói Lapok minden bizonyosánál. Megrendelhető az összeg előzetes beküldése mellett a Brassói Lapok könyvtárából.

SPORT

(x) Nehézségek a magyar uszók beutazása körül. A méreteiben és sportértékben egyaránt grandiózusnak ígérkező nemzetközi uszóverseny elé váratlanul akadályok gördültek. Ugyanis szerdán a magyar uszók, akiknek közös utlevelük volt, távirattal tudatták, hogy a budapesti román ügyvivőség a vizum megadását külön beutazási engedéllyel tette függővé. Mértékadó körök, ugyiszen az MSE, minden lépést megtettek, hogy a beutazási engedély ideje korán Budapestre érjen. Eszerint remélhetőleg az egész magyar uszógárda részvétele és így a verseny teljes sikere is biztosítva lesz. Hazai uszók nagyszámban jelentették be részvételüket. Aradról, Kolozsvárról, Nagyváradról, Temesvárról, Nagynyedről és Homoródról.

(x) Bélyegsport, vagy sportbélyeg. Különös megiszteltetést készít elő Uruguay a párisi olimpiáson győztesen kikerült labdarugó csapata számára. A közlebbi időben három bélyegből álló sorozat fog megjelenni (2, 5 és 12 Centavos értékben) korlátozott számban, amely csak három napig lesz kapható a postarekesznél. Ez az első eset, hogy az állam a labdarugó sportot, mely rövidesen az egész világot meghódította, valamilyen módon ünnepségekben részesíti és az első eset, mely az egész világ filatelistáinak a labdarugó sportot dicsőítő első bélyegkeket nyújtja.

MEZŐGAZDASÁG

Mire képesítenek a földmives iskolák?

Felvilágosítást kérünk a csikszeredai állami iskola igazgatójától

BRASSÓ, augusztus 27. Romániának magyar vidéken levő földmives iskolája csak egyetlen egy van, a csikszeredai állami földmives iskola. Ez iskolára gyönyörű hivatás vár az egész kisgazdatiszadalm, különösen pedig a székely kisgazdák ifjabb generációjának nevelésében, ha kellő és céltudatos vezetés alatt áll. Ez az iskola most közzétette az Erdélyi Gazda 33. számában pályázati hirdetményt, amelyben beiratkozára hívja fel a székely ifjakat a gazdasági céljait és képesítését körvonalozza.

Egy földmives iskolának ugyanis az a célja, hogy a kisebb gazdák fiai, mint szintén leendő kisbirtokosok a gazdaságban előforduló mindenféle munkának különösképpen a gyakorlati oldalát megtanulják és ezzel értelmes munkavezetők, munkafelügyelők képeztessenek ki. Ennek követekeztében a teendők inkább gyakorlatiak, mint elméletiek.

A csikszeredai iskolának pályázati hirdetménye azonban ezekkel némileg ellentétben levő dolgokat tartalmaz. A felvétnének csupán az elemi iskola negyedik osztályának bizonyítványát kívánja, viszont azt állítja, hogy a három éves tanfolyam és az egy éves gyakornokoskodás után a földmives iskola oklevelének birtokában levő ifjú lehet gazdatiszt titkár, intéző stb. Egyezőval a gazdasági téren való magasabb képesítéshez kötött állásokba is bejuthat.

Ezzel az állítással teljesen ellentmondó az 1900. évi XXVII. törvénycikk, a melyet nem helyeztek hatályon kívül s a mely világosan kimondja, hogy a földmives iskolát végzetek legfeljebb csak a gazdatiszt, ispán, gazdasági írnok vagy számtartó címre tarthatnak igényt s a jószágigazgató, jószágfelügyelő, intéző, ellenőr, gazdasági segéd, tisztartó, kasznár címet csakis gazdasági főiskolát végzettek vagyis okleveles gazdatisztek használhatják. Ezeknek a címeknek jogosulatlan használatát pedig az 1889. évi XL. törvénycikk 45. szakaszában megállapított büntetéssel sújtják (27. szakasz.)

Másodszor a pályázati hirdetmény azt mondja, hogy az állami földmives iskolában az oktatás nyelve magyar és hogy a növendékek a magyar nyelven végzett oktatás mellett az állam nyelvét is elsajátítják. Ez a kifejezés nagymértékben homályos és félreértésekre adhat alkalmat. Nem tudjuk, hogy vajon most már az elemi oktatás nyelve román és csak a gyakorlati tanítás történik magyar nyelven, vagy hogy egyáltalában hogyan kell ezt a megjelölést értelmezni.

E két dologban szeretnénk, ha az

kolaigazgatóság felvilágosítással szolgálna, mert épen ismerve egy ilyen iskola nagyratartottságát, népszerűségét, fontosságát, nem akarjuk, hogy a székely kisgazdák fiai esetleges csalódásoknak legyenek kitéve.

Hogyan rakjuk el a tojást télire?

Vízüveggel is szoktak tojást konzerválni.

E célra egy rész vízüveget, hat rész forró vízben feloldunk e folyadékban hagyjuk a tojást egy órán át, mások vásszonnal vagy ecsettel kenik rá a vízüveget a tojásra. A vízüveg a tojás méz héjának lyukacsait betömi s a tojás héja ez által vegyi átalakuláson megy át. A tojások foltosak, csikosak, csunyak lesznek. Ha e műveletnél visszamaradt folyadékkal bevonjuk a fát, azt tűz és korhadás ellenállóvá tesszük.

Egyesek az így preparált tojást megszáritva fa vagy papír forgács között, rétegelve teszik el. Mások fenti folyadékba hagyják a tojást.

A kereskedésben közönségesen árult egy liter vízüveget felhígítjuk tíz liter vízzel. Ez mintegy 150 darab tojás eltevésének elegendő.

Ha a vízüveg oldatból idővel a víz elpárolog, a vízüveg kocsonyaszzerűleg meg sűrűsödik, miért az elpárologt vizet időről-időre tiszta friss vízzel kell pótolni.

E konzerválási rendszer mellett a tojás egy évig is eláll.

A tojás elrakására szolgáló eljárások között legegyszerűbb a vízzel való konzerválás. A szintén rakott tojást egy pillanatra forrásban levő víz fölé tartjuk, azután a tojásokat szitástól a vízbe mártjuk, ugyancsak egy pillanatra. E művelet által a tojás héja alatt egy fehérje réteg megolvad és levegőmentes réteggel zárja el a tojás belsejét. Az így preparált tojást papírforgács vagy fagyapott esetleg polyva vagy szecska közé rétegelve kell elrakni.

Ugyan e célt el lehet érni, ha egy 4—5 literes fazekat tűzhöz teszünk és midőn a víz erősen forr, egy habmerő kanállal a tojásokat öt másodpercig a forró vízbe bemártjuk, azonban el lehetünk arra is készülvé, hogy e művelet alatt egy néhány tojás kipattan.

Más módszer:

Öt evőkanálnyi borszeszben feloldunk öt deka szalicil-savat és ezt egy liter vízzel összekeverjük és egy óráig ez oldatban hagyjuk, onnét kivéve a tojásokat szitán vagy rostélyon megszáritjuk és fagyapot, papírszelet, szecska vagy korpá között rétegelve — hűvös sötét, jól szellőztetett helyiségbe elraktározzuk.

Legbiztosabb, legegyszerűbb, ha a tojásokat csiraölő gázokkal megtöltött és jól elzárt tartályokban konzerváljuk. Sajnos, hogy e biztos eljárás csak igen nagy állandó gyári üzemenél alkalmazható.

A tojás téli konzerválására különböző kész preparátumokat is hoznak forgalomba. Ezek között igen elterjedt és keresett a Garantol. Így a tojás konzerválás legkülönbözőbb módját ismerttettem, ezek közül mindenki saját adott viszonyai között a legkönnyebben megvalósítható módszert választhatja.

Különböben ismerünk oly eljárásokat, hol a vegyi uton preparált tojást feldolgozzák és forgalomba hozzák.

Vohl állításai szerint Effner B. passauai cég gyárilag előállított tojás-konzervek tisztán vucuumba való elpárolgás útján készülnek és minden idegen anyag hozzáadása nélkül és por alakban kerülnek forgalomba.

De gyógyszer és ipari célokra a tojás sárgáját és fehérjét külön-külön is konzerválják.

Köchli Camilli a tojás fehérje konzerválására ajánlja a »naphtolt«.

Utóbbit egyenlő súlyu alkoholban oldják fel, négyszeres súlyu vízzel hígítják, ez kevés maró ammon (Aetnammon) hozzáadásával oly folyadékot ad, amelyből két rész — tíz rész száraz albumint igen jól konzervál, azonban nagyobb naphtol adagolás hátrányosan hat a tojás fehérjére.

L. A. B.

(—) Gyökérpenész pusztítja a cukorrépat. Hírek szerint sok helyen gyökérpenész pusztítja a cukorrépat; érdekelt gazdatiszainkat kérjük, sziveskedjenek nekünk megírni, hogy milyen mértékű volt náluk a penész, milyen nagy területen pusztított, milyen a megmaradt várható termés, milyen módon történt a védekezés, hol szerezték be a répaanyagot.

(—) Föld és haszonbér árak emelkedőben. Több helyről értesülünk, hogy sok kisajátított föld paragon hever. — A föld és haszonbér árak állandóan emelkednek. Mind általánosabban terjed az a haszonbéri módszer, hogy bérlebirtokosnak — évi haszonbérbe — a talaj, fekvés és minősége szerint 150—250 kgr. nemes, tiszta őszi búzát ad, kataszter holdankint.

(—) Az állattenyésztési kölcsön. Nemrég közöltük, hogy a földmivelésügyi miniszter vármegyéinként kamatmentes kölcsönöket utal ki a gazdáknak tenyészállatok beszerzésére. Most a minisztertanács úgy határozott, hogy a kölcsönt csak a jövő évben fogják folyósítani.

(—) A marhakivitel állítólag a kormány megengedi. Bukarestből úgy értesültünk, hogy a földmivelésügyi minisztérium elhatározta, hogy az állatkivitel teljesen szabadá teszi.

KÖZGAZDASÁG

A MAI PENZPIAC

Csütörtök, augusztus 28.

A világpiacon a svájci frank megzsilárdulása mellett a nyugati valuták és a lej hanyatlottak. A belföldi piacon a román ünnep miatt szünetelt a forgalom.

Zürich. Devizák (zárjelben a tegnapi zárástól való eltérések.) Zárás: egy dollár 532 és hetnyolcad, (—) öt nyolcad, egy angol font 23.90 (—7), száz francia frank 28.72 (—18), száz olasz lira 23.55 (—10), száz cseh korona 16.—, száz dinár 6.70 († 2 és fél), száz lej 2.55 (—5), tízezer magyar korona 0.69 és fél, száz járadék márka 127 és fél.

(—) Újabb kiviteli vámtételek. A minisztertanács újlag az alábbi vámtételeket állapította meg: fajlovakért darabonként 16 ezer lej. Munkalovakért 8 ezer lej. Faszénért 10 ezer lej vagononként. Izoláló anyagért 1000 lej vagononként. Kátrányozott, vagy aszfaltozott papírlapért 1000 lej vagononként. Celluloid cikkekért, mézért, ecetszert 5 lej 100 kilogrammonként. Acetonért 1 lej kilogrammonként. Ezek az új kiviteli vámtételek, melyeket minden vámhivatallal közöltek, azonnal érvénybe lépnek.

(—) Cukorrépa termelők országos nagygyűlése. A kolozsvári tenyészállatkiállítás és mintavásár alkalmából az Erdélyi Gazdasági Egylet cukorrépa termelői szakszövetsége elhatározta, hogy szeptember hó 14-ére, vasárnapra az összes romániai cukorrépa termelőket Kolozsvárra összehívja abból a célból, hogy az ideit termész cukorrépa beváltási árának tekintetében a gazdák állást foglaljanak és ezt úgy a kormánynak, mint a gyáraknak tudomására hozzák. A regábeli termelők részéről az odaváló gazdasági szindikátusok központja kiküldötték utján fogja magát képviseltetni. A szász cukorrépa termelők szövetségéhez a héten ment el a meghívó. Előreláthatólag a szász termelők is részt vesznek a gyűlésen.

(—) A nagyszabású őszi vásár. Nagyszabású a juhvásár szeptember 7—9, szarvasmarha 10—11, lóvásár 12—13, áruvásár 15-én lesz.

Szerkesztői üzenetek

Többeknek.

Hirdetők címei iránt érdeklődőknek csak akkor válaszolhatunk, ha levelükhöz 1.25 lej válaszbélyegyet is csatolnak.

Kiadó: »Brassói Lapok« nyomdája

Nyíltér

A »Gyilkos« c. hetilap július hó 15-én megjelent 29-ik számában a következő üzenet közli:

»Segesvár. N. végrehajtó. A főtiszteltendő ur és hölgyeknek misszióban viselt dolgai nem valók az újságba.«

Miután ez az üzenet azt engedí sejtetni, hogy a nevezett lapnak én valamelyes közleményt bocsátottam rendelkezésére, pedig ez valóban, kötelességem megállapítani, hogy én sem a Gyilkosnak, sem senkinek semmiféle közleményt, vagy információt nem adtam és ezzel a lappal semmiféle összeköttetésben nem állottam és nem állok. Ugy látnak, hogy aljas visszaélés történt a nevellemel.

Nagy Sándor,

Szerkesztő végrehajtó.

(—) Ez a sorát alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

A szent hazugság

Regény

Írta: Hamvai Sándor

(Minden jog fenntartva.)

(43)

— És ha mégis úgy lenne, atyám? — kérdezte Éva szelíd komolysággal.

— Azok után, ami köztem és Szabolcs között történt, azok után, amit Szabolcs Judit ellen vétett, ez kizárt dolog; ez lehetetlen! — mondotta Szentpály komoran, de hangjában ott csillogott valami bánatos rezignáció, valami emésztő kín, ami fájdalmas az apai szívnek.

A Judit és Éva tekintete megértően villant össze. Ez a tekintet azt mondotta egymásnak: „Most... most!”

— Édes jó apukám! — esengett a leány, — te drága, te aranyos, ha mégis idejönnének, igérd meg nekem, hogy türelemmel, elnézéssel, jószággal fogadod őket... Hisz ez kötelességem is a magad házánál, aki olyan sokat tartottál mindig a vendégszeretetről... Apuka, ha megtagadod ezt a kérésemet, én világgá bujdosom, én elmegyek innen, hogy soha-soha híreimet se halljátok!

— És a leány titkos pillantást váltva Judittal, arcát finom batiszt zsebkendőjébe temetve, zokogva vonult a másik szobába, magára hagyva Szentpályt a feleségével.

Nagy csönd... Az ezredes hosszú lépésekkel mérte a szobát. Nem csak szivarja, szeméi is szikráztak.

Az asszony ott ült lecsüggesztett fővel, szomorúan, hallgatagon.

Tíz percig tartott ez így, míg az ezredes belefáradt a nyargaló tempóban folytatott sétájába. S ekkor Szentpály lassan rátette kezét a Judit hófehér karjára.

— S magának egy szava sincs ehhez? Judit urára emelte mélytűzt, szeméit:

— Nincs! Nem akarok gonosz mostoha lenni. A mostoháknak ugyanis nehéz a helyzetük a világ elítélésével szemben.

Szentpály rászögezte kutató tekintetét az asszonyra, mintha csak olvasni akart volna a lelkében.

— Maga rejtély előttem. Most ismét új oldaláról ismerem meg. Nem értem. A történetek után nem értem.

— Ez a baj! — kacagott keserűen az asszony. — Maga mindenütt rejtélyt, titkot keres. Maga és én zöttem mindig a gyanu árnyéka lebeg. Ezért nem lát tisztán... Ezért leszünk mi örökre boldogtalanok, szerencsétlenek! Ezért kell nekem utoljára is elpusztítanom magamot és gyermekemet... Ezért!

— És Judit görcsös zokogással borult a fotel karjára, kezébe temetve arcát.

Az ezredes megdöbbenve állt meg. Már nem izlett a szivar. Késérű volt annak az ize. A félig égett szivart megfullasztotta egy kis érc tányérkában és ott állott tanácstalanul, a plafon felé meredt tekintettel, nézve a zokogás tempójában hevesen emelkedő asszonyi habvállakat.

Végre a Judit zokogása lassan csillapulni kezdett; félkarjára támaszkodva felállt a fotelból; selyem otthoni ruhája festői ráncokba omlott a magas, karcsú nő szoborszerű alakján; szokásos hosszú, ringó lépéseivel megindult Éva után a másik szoba irányában. Némán, hangtalanul.

— Édes Juditom! — szólott a férj könnyörgő hangon. És összekulcsolta kezét.

Az asszony férjére emelte fájdalmas tekintetét:

— Isten vele! — mondotta.

— Nem, nem, nem! — tört ki hevesen a férfi. — Nem engedem innen addig, amíg őszintén meg nem mondja a véleményét: fogadhatom-e a történetek után itt, magával egy fedél alatt, szemtől-szemben állva az én megtévelyedett fiamat, aki oly rettenetes vádat emelt magával szemben és aki itt, a szívemben hagyta méregfogait?!

— És Szentpály szelíd erőszakkal karolta át a menni készülő asszonyt.

Judit szembefordult az urával.

Ránézett.

Ez a fehér, bánatos arc, benne a mélyen lángoló szemekkel szívéig hatolt az embernek.

Csendesen, szomorúan beszélt az asszony:

— Kérdésére kérdéssel kell felelnem... Meddig kell itt, maga mellett élnem úgy, hogy folyton gyanu alatt álljak? Mit gondol: meddig bírom ki én idegekkel a maga kutató, szúró, emésztő vádoló tekintetét? Lelek, szívet tépdő, marcangoló szavait? Mit gondol: ki rehabilitálhat engem, ha nem a maga fia, aki gonosz lélekkel meggázolta becsületemet csak azért, hogy a mi házasságunkat önző érdekből meggátolhassa?!

(Folyt. köv.) Alapítvány

Üzleteladás!

Vidéki megyei központi városi részvény-ársaság felügyelő, eladó a teszt

textil- és bőrosztályainak

Összes raktáron levő árult jutányos áron, kedvező fizetési feltételek mellett, akár egy tételben akár több nagyobb tételben. A bőrosztály főterületi üzlethelyiségek a raktárnak komplett modern

berendezései

valamint irodai berendezések, pénzszekrények stb. szintén eladók. A bőrosztály üzlethelyiség és raktár

b é r l e t e

egy évre átruházható, további időre a tulajdonossal létesíthető megállapodás.

Cím:

Radio Reclama Romana S.A.-nál, Cluj.

„Rador” 2224.

FRAȚII SCHIEL

București

Str. Brezoianu No. 7.

Brașov

Str. Fântânei No. 50/a.

Timișoara

Str. I. C. Brătianu No. 2.

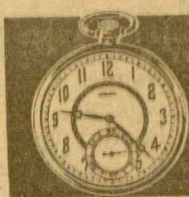
Benzinmotorok, körfűrész lokomobílok, diagonális és simmaörlő hengerek, vízturbinák és szivattyúk, villamos gépek, kerámiai ipari gépek.

GANZ-gépek vezérképviselőisége.

HÖLGYEK!

Eredeti párisi és bécsi modell, Pán, Cylinder és bársony kalapok érkeztek. Megtekinthető vételkötelezettség nélkül, míg a készlet tart.

K. Szabó Rózsika, Brassó, Kapu-u.

Longines
7 GRANDS PRIX
Legpontosabb óra

Forgalmas

rőfős kereskedés

nagyközségben, biztos vevőkörrel elköltözés miatt azonnal eladó. Érdeklődők irjanak „Biztos megélhetés” jellegre a Br. L. kiadóhivatalába.

Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pt. Scoala BCU Cluj
Nyomatott a „Brassói Lapok” nyomdavidálatának gépforgógépén, Brassóban.

VÁROSI JÓDOS GYÓGYFÜRDŐ

NOVISAD (Jugoszlávia)

Pensio rendszer. Különb. ellátás és szobák. Iszapkezelések, Sósfürők. Hydrotherapia. Röntgen laboratórium. Kvarclámpa. Douches és villamos kezelések.

Állandó fürdőorvos! Nyitva egész évben
Téli kúra

6626

Hirdetmény.

A Cooperativa funcionariilor publici, Sft. Gheorghe bérbeadja az üzlethelyiségében levő bodega-helyiséget az egész berendezéssel együtt. (Asztalok, székek stb.) Érdeklődni és részletes ajánlatok e hirdetmény megjelenésétől számított 8 napon belül a Cooperativa funcionariilor publici, Sft. Gheorghe címre küldendők.

5461

Az igazgatóság.

Borszéki ásványvíz eladás.

F. év augusztus hó 30-án délután 5 órakor a Magyar Általános Hitelbanknak a helybeli főállomás melletti raktárházában egy vagon borszéki ásványvíz ládástul, üvegestül, még pedig 76 nagy láda a 50 Lei egyliteres üveg darabja 16 Lei 50 bani és 39 kis láda a 50 féliteres üveg darabja 11 Lei, vagyis összesen 84150 Lei becsértékben egy tételben a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés ellenében nyilvános árverés után eladatik. Vevő köteles az árut késedelem nélkül elszállítani és a kincstári vételi illetéket leróni.

5460

Dr. Steinhart Samu
ügyvéd.

Pályázat.

A szászrégeni róm. kath. polgári iskola egy román-francia-, egy magyar-német nyelvtan-szakos- és egy számtan-szakos tanári állásra pályázatot hirdet. A nyelvtan-szakos tanárnak tanítani kell a románát a felső osztályokban, a franciát minden osztályban és román történelem-alkotmányt, esetleg földrajzot. Óraszám maximum heti 24 óra. Fizetés havi 2400 Lei lakbér illetménnyel együtt. Határidő szeptember 5.

5465

Gondnokság.

Butorozott szoba

különbefarattal, cserépkályhával keresetlik. Ajánlatok a kiadóban HORVÁTH HENRIK nevére.

TÜZIFA hasábos és felvágott KOKS DARABOS SZÉNA KAPHATÓ

Tontsch-féle raktár

Weiss Mihály-ucca 29
2054 Telefon 286-os

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy sárga ár: 3 lei. - Vastagabb betűvel 6 lei. - Állást keresőknek 25%o engedmény. - Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. Csak valasztélyeggel felszerelt kérdőzősködésekre válaszunk. Apróhirdetéseket a tényleg eredeti árak mellett bizonyonyosunknál is eladhat minden helységben, aki pontyos írással a kiadó hivatalához.

Személyszállító autó-vállalat.
Jancsó. Telefon 5-30. Brassó.
Fekete ucca 44. 9463

Fehérneműt most kell vásárolnia.
Wlaat & Wlaat cegnel, ahol a régi mintákat olcsón kiárusítják. 5217

Keresünk azonnali belépésre egy kályha- és egy edénygyártót, kik az égetési teendőkben teljes jártassággal bírnak. Csak elsőrendű szakemberek ajánlatát kérjük bizonyítvány másolatokkal és fizetési feltételek megjelölésével. — Szamosvölgyi kályha- és kármiai gyár, Jibáu, Szilágy vármegye. 5489

Egy sárga kocsi eladó. Kórház-u. 63. 5460

Vasas társaság komoly segítséget azonnali belépésre akceptálók. Bartha Árpád, Sfântu-Gheorghe. 541

Burgonyát étkezési és ipari célokra szállít Bartha Árpád, Sfântu-Gheorghe—Sepsiszentgyörgy. 5440

Mozigépesz, elsőrendű referenciákkal állást keres Erdélyben. Ajánlatok Pleschikó Antal Timișoara, Cahul-ucca 4. 5430

Szállást (esetleg teljes orvosi) kaphat szolid fiatal ember Cím 5457 szám alatt a kiadóban

Kereskedősegéd aki vas-, fűszer- és rövidaru szakmában teljes jártassággal bír, állást keres azonnali belépésre. E megye vidékeire is. Cím 5456 szám alatt a kiadóban.

Kiadna kamatra vagy részese de kölcsönt ház és gyári üzem építkezéshez. Ajánlatokat „Házépítkező” jellegre a kiadóba kérek. 5455

Gazdasszonyi állást keresek fűrésztelpre. Címeket 5454 szám alatt a kiadóba kérek

32 éves brassói önálló görög kereskedő nő. Újra öhajit intelligens leánnyal, esetleg gyermektelen özvegyvel, csak teljes című levelek jönnek számításba. Leveleket Brassói Postatiók 41. kérem. Beszélnek hat nyelvet. 5462

Brassói fiatal önálló görög kereskedő jól szituált szeretne megismerkedni házasság céljából intelligens úrnővel, vallás mellékes. Leveleket „Görög Kereskedő” jellegre Postrestante. Csak teljes című levelekre válaszolok. 5468

Eladó ház Felső Cacova 5 ariati nagy udvar kerttel. Félvilágosítások dr. Kupcsay ügyvédnél. 5464

Egy nagy üzlethelyiség a bevarosban azonnali kiadó. Értekezni lehet a Metropol-szállodában 5467

Eladó egy nagy spartherd a Metropol-szállodában 5468

Fiatal sofőr európai gyárimányu kocsinál állást keres. Cím: Morar László, Dej, Str. Joan Cranga 55. 5466

Eladó ház Dicsőszentmártonban tőtőren azonnali átvételre, gátfűtéssel. Ára 350,00 Lei. Értekezés Dr. Baczó Albert ügyvédnél levélben. Udorhely. 5458

Perfecti roman magyar levelező azonnal felvételre a Transilvania Falpar és Kereskedelmi R-T-nál Braşov, Str. Fântânei No. 5/b. 5428

BRASSÓI LAPOK
KIADÁSA

Ára 75 Lei.

Kapható minden könyvkereskedésben és a BRASSÓI LAPOK minden bizományosánál.

BCU Cluj